

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

سال اول - دوره یازدهم
تاریخ چاپ

شماره چاپ
شماره ثبت ۴۷۱

یک شوری

لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت

کمیسیون های ارجاعی

اصلی:	
فرعی:	-

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره: ۱۲۳۳۱۴/۵۷۰۱۶

تاریخ: ۱۳۹۹/۱۰/۲۴

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت که بنابه پیشنهاد قوه قضائیه - مرکز امور زنان و خانواده در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۴ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی

رئیس جمهور

مقدمه (دلایل توجیهی):

در راستای تحقق اصول و آرمانهای قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در جهت حفظ کرامت و منزلت زنان، حمایت از زنان در برابر اقسام مختلف رفتارهای خشونت‌آمیز، تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از کیان آن، پیشبینی تدابیر، اقدامات، خدمات و توانمندسازیهایی لازم برای حمایت از زنان در برابر خشونت، تعیین تکالیف دستگاهها و نهادهای متولی امر مبارزه با خشونت علیه زنان، تمهید ساختار منسجم برای هماهنگی و نظارت بر فعالیتهای دستگاههای اجرایی در این زمینه، جرم‌انگاری اشکال جدید مزاحمت و تعدی به حقوق زنان و تعیین ضمانت‌اجراهای مناسب برای آن و تنقیح و انسجام قوانین مختلف و پراکنده در این زمینه، لایحه زیر برای انجام تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

عنوان لایحه :

لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱- کرامت: منزلت انسانی که به عنوان یک ارزش ذاتی و صرفنظر از موقعیت اجتماعی و اموری مانند تحصیلات، قومیت، نژاد، مذهب و دیگر ویژگی‌های شخصیتی، مبنای شخصیت و حقوق هر انسان اعم از زن و مرد است.

۲- حمایت: مجموعه تدابیر، اقدامات، خدمات و توانمندسازی‌ها به شرح زیر است:

الف- تدابیر شامل اموری نظیر پیشگیرانه و احتیاطی.

ب- اقدامات شامل اموری نظیر مجازات عامل خشونت و الزام وی به جبران خسارت.

پ- خدمات شامل اموری نظیر مشاوره، معاضدت، درمان و توانبخشی.

ت- توانمندسازی شامل اموری نظیر آموزش، آگاهی بخشی، حرفه آموزی و مساعدت مالی.

۳- زن: تمامی زنان و دختران تبعه ایران در داخل یا خارج و زنان و دختران غیرایرانی که در قلمروی جمهوری اسلامی ایران حضور یا سکونت داشته باشند.

۴- خشونت: هر رفتار اعم از فعل یا ترک فعل که به جهت جنسیت یا موقعیت آسیب‌پذیر یا نوع رابطه مرتکب، بر زن واقع شود و موجب ورود آسیب یا ضرر به جسم یا روان یا شخصیت، حیثیت و یا محدودیت یا محرومیت از حقوق و آزادیهای قانونی وی گردد.

۵- کارگروه ملی: کارگروه ملی حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت موضوع ماده (۳) این قانون.

ماده ۲- اهداف این قانون به شرح زیر است:

۱- حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت.

۲- تحکیم مبانی خانواده و حفاظت از کیان آن.

۳- توسعه دانش و فن آوری در زمینه عدالت اجتماعی و ارتقای سطح آگاهی عمومی و آموزش های اختصاصی در زمینه حقوق مربوط به زنان و مقابله با خشونت علیه آنان.

۴- ارتقای شاخص های دادرسی اسلامی و عادلانه در خصوص زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت.

۵- پیشگیری از خشونت علیه زنان.

فصل دوم - نظارت بر اجرای قانون

ماده ۳- به منظور نظارت بر انجام تکالیف مندرج در این قانون و هماهنگی در اجرای آن، کارگروه ملی حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت، زیر مجموعه وزارت دادگستری تشکیل می گردد. اعضای کارگروه ملی عبارتند از مقامات زیر یا معاون ذی ربط آنان:

۱- وزیر دادگستری (به عنوان رییس).

۲- معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده (به عنوان نایب رییس)

۳- وزیر کشور.

۴- وزیر آموزش و پرورش.

۵- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

۶- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۷- وزیر امور خارجه.

۸- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۹- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۱۰- وزیر راه و شهرسازی.

۱۱- معاون حقوقی رییس جمهور

۱۲- دادستان کل کشور.

۱۳- معاون ذی‌ربط قوه قضاییه.

۱۴- رییس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.

۱۵- رییس سازمان بهزیستی کشور.

۱۶- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران.

۱۷- رییس سازمان پزشکی قانونی.

۱۸- رییس شورای عالی استان‌ها.

۱۹- شهردار تهران.

۲۰- رییس اتحادیه سراسری کانون‌های وکلای دادگستری و رییس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه.

۲۱- سه نفر نماینده از تشکل‌های مردم نهاد فعال در حوزه زنان برای مدت دو سال با ابلاغ

رییس کارگروه ملی.

۲۲- دو نفر از اساتید برجسته حوزه علمیه قم در سطح چهار حوزه و دانشگاه در مرتبه دانشجویی یا بالاتر حسب مورد با معرفی مدیر حوزه‌های علمیه و وزیر علوم، تحقیقات و فناوری دارای تخصص در رشته‌های حقوق، مطالعات زنان و جامعه‌شناسی یا روانشناسی برای مدت دو سال با ابلاغ رییس کارگروه ملی.

تبصره ۱- یک نماینده از کمیسیون اجتماعی، یک نماینده از کمیسیون فرهنگی و یک نماینده از کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر و بدون حق رأی در جلسه شرکت می‌کنند.

تبصره ۲- رییس کارگروه ملی در صورت لزوم با توجه به دستور جلسه می‌تواند از اشخاص حقیقی یا حقوقی مرتبط و مؤثر جهت شرکت در کارگروه مذکور، بدون حق رأی دعوت کند.

تبصره ۳- کارگروه‌های استانی به ریاست استاندار، با اعضای متناظر استانی دستگاه‌ها و نهادهای مربوط، ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون تشکیل می‌شوند و نتایج عملکرد و تحقیقات خود را به کارگروه ملی ارایه می‌نمایند.

ماده ۴- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر است:

۱- تهیه و تنظیم راهبردها، برنامه‌ها، خط مشی‌ها و تعیین اولویت‌ها در راستای موضوع قانون و ارایه به وزارت دادگستری برای تصویب در هیئت وزیران.

۲- انجام مطالعات نظری و تحقیقات آماری و اطلاعاتی درباره عوامل، ماهیت، شدت، فراوانی و نتایج خشونت علیه زنان و میزان تأثیر اقدامات پیشگیرانه و حمایتی مانند جبران خسارت با همکاری مراکز علمی و تحقیقاتی.

۳- تحقیقات و پایش مستمر به منظور پیش بینی مصادیق جدید خشونت علیه زنان و ارایه به وزارت دادگستری به صورت شش ماهه جهت تأیید و ارسال به مراجع قانونی برای تصویب.

۴- انسجام بخشی برنامه‌ها و اقدامات دستگاهها و نهادهای مرتبط با اهداف و وظایف مندرج در این قانون.

۵- ایجاد فضای گفتمانی در راستای تحقق اهداف این قانون.

۶- تأیید محتوای آموزشهای عمومی و تخصصی موضوع این قانون و نظارت بر اجرای آن.

۷- ارایه پیشنهادهای اصلاحی و مشارکت در فرآیند تدوین پیشنویس قوانین و مقررات مربوط به اهداف این قانون.

۸- ایجاد سامانه جامع اطلاعاتی درخصوص وضعیت خشونت علیه زنان.

۹- ایجاد زمینه‌های همکاری با نهادهای دولتی و غیردولتی و مردم نهاد و سازمانهای بین‌المللی.

۱۰- پایش، نظارت و ارزیابی عملکرد دستگاههای اجرایی ذیربط در سطوح ملی و استانی در راستای تحقق اهداف و وظایف مندرج در این قانون.

۱۱- تهیه گزارشهای جامع، ادواری، موردی و ارایه آن به وزارت دادگستری.

تبصره - چگونگی ایجاد سامانه جامع اطلاعاتی موضوع بند (۸) این ماده، ورود اطلاعات و سطح دسترسی اشخاص با رویکرد حفظ حریم خصوصی، محرمانه بودن اطلاعات و حق دسترسی زنان خشونت‌دیده یا در

معرض خشونت به اطلاعات مربوط به خود بر اساس آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط دبیرخانه کارگروه ملی با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می‌شود و پس از تأیید کارگروه ملی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

ماده ۵- وظایف دبیرخانه کارگروه ملی که در وزارت دادگستری تشکیل می‌شود، به شرح زیر است:

- ۱- دریافت آمار، اطلاعات و گزارش‌های عملکرد از دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مذکور در این قانون.
- ۲- تهیه آیین‌نامه نحوه اداره، برگزاری جلسات، رأی‌گیری کارگروه ملی، کارگروه‌های استانی و کارگروه‌های تخصصی ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون و ارایه به کارگروه ملی جهت تصویب.
- ۳- تهیه آیین‌نامه سامانه جامع اطلاعاتی و نظارت بر ثبت گزارش‌های ادواری و سالانه در سامانه مذکور جهت تصویب.
- ۴- تشکیل کارگروه‌های تخصصی مرتبط.

۵- تهیه گزارش‌های نظارتی و عملکردی مرتبط با وظایف و تهیه فهرست رده بندی عملکرد

دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مذکور در این قانون.

۶- انجام امور دبیرخانه‌ای، پیگیری مصوبات کارگروه ملی و سایر امور محوله کارگروه مذکور از جمله انجام تحقیقات و پژوهش‌های مورد نیاز مربوط.

۷- تهیه گزارش ملی سالانه.

فصل سوم - وظایف دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مرتبط

ماده ۶- تمامی دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مرتبط با موضوع این قانون، در چهارچوب وظایف قانونی خود نسبت به موارد مصرح در این قانون اقدام می‌کنند.

ماده ۷- قوه قضاییه در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- ایجاد و تقویت دفاتر حمایت از زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت؛

۲- برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه قضات، ضابطان و کارکنان مراجع قضایی؛

۳- اتخاذ تدابیر لازم جهت حفظ حقوق و کرامت زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت در مراجع قضایی؛

۴- تحقیقات و پایش مستمر به منظور پیش بینی مصادیق خشونت جدید موضوع این قانون جهت پیشگیری و عندالافتضا جرم انگاری مطابق مقررات مربوط؛

۵- تدوین و پیاده سازی الگوی فعال سازی و نقش آفرینی تشکل های مردم نهاد مرتبط با موضوع این قانون با استفاده از ظرفیت ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی.

۶- شناسایی و به کارگیری راهکارهای تسهیل و تسریع فرآیندهای مرتبط با رسیدگی به پرونده های موضوع این قانون.

۷- نظارت و پیگیری نسبت به پرونده های موضوع این قانون به گونه ای که انجام تحقیقات مقدماتی آنها در حوزه های قضایی که زنان دارای پایه قضایی وجود دارد، با رعایت اصول قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی توسط آنان صورت پذیرد.

۸- اقدامات قانونی جهت حمایت های قضایی از زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت، علیه ولی و سرپرست قانونی فاقد صلاحیت آنان.

تبصره - نحوه تشکیل و شرح وظایف دفاتر حمایت از زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت طبق دستورالعملی است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط قوه قضاییه تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۸- وزارت دادگستری در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- ارتقای سطح دانش عمومی حقوقی در راستای پیشگیری از خشونت نسبت به زنان؛

۲- تأسیس صندوق حمایت از زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت، با هدف حمایت و جبران خسارت آنان در مواردی نظیر:

الف- پرداخت تفاضل دیه در صورتی که زن به قتل رسیده و قاتل مرد است و اولیای دم زن مقتول جهت انجام قصاص به تشخیص قاضی اجرای احکام، توانایی پرداخت تفاضل دیه را ندارند؛

ب- تأمین هزینه های درمانی، آموزش مهارت های زندگی و مهارت های شغلی در طول مدت حبس برای زنان زندانی.

تبصره ۱- شکل گیری صندوق مذکور نافی انجام وظایف دستگاه های اجرایی و سایر صندوق های مشابه در حمایت از زنان موضوع این قانون نیست.

تبصره ۲- صددرصد درآمدهای حاصل از وجوه دریافتی و جزای نقدی موضوع این قانون پس از پیشبینی در قوانین بودجه سنواتی و واریز درآمدهای مذکور به خزانه داری کل کشور، در اختیار صندوق موضوع بند (۲) این ماده قرار خواهد گرفت. اساسنامه این صندوق ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به طور مشترک توسط وزارت دادگستری و قوه قضاییه تهیه و پس از تأیید رییس قوه قضاییه به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۹- مابه التفاوت دیه زنان سرپرست خانواری که به قتل می رسند یا آسیب جسمی به آنها وارد می شود به اندازه دیه مردان از بیت المال پرداخت خواهد شد. آیین نامه نحوه پرداخت این مبلغ ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزارت دادگستری تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۰- وزارت کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی اشکال مختلف قاچاق، مهاجرت، پناهندگی و آوارگی زنان و آسیب شناسی آنها و ارائه گزارش و راهکار مناسب برای مقابله با آنها به کارگروه ملی.

۲- ارائه گزارش های ادواری و موردی از وضعیت آسیب های اجتماعی زنان به تفکیک استان و مناطق شهری و روستایی، به کارگروه ملی.

۳- تسهیل صدور مجوز تأسیس تشکل های مردم نهاد برای حمایت از زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت و توانمندسازی آنها.

ماده ۱۱- وزارت آموزش و پرورش در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را در کلیه مدارس دولتی و غیردولتی در تمام مقاطع تحصیلی انجام دهد:

۱- تدوین و اجرای برنامه های درسی مناسب در دوره های مختلف تحصیلی در دو حوزه شناختی و رفتاری دانش آموزان نسبت به چگونگی مدیریت اختلافات و حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت در محیط خانواده و جامعه.

۲- تهیه و تدوین متون آموزشی مناسب و برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی برای معلمان، والدین و سرپرستان قانونی با هدف توانمندسازی و ایجاد و ارتقای مهارت های اجتماعی مانند مهارت گفت و گو،

مهارت موثر کاهش استرس و خشونت بویژه قابلیت حل مسأله و کنترل خشم، با استفاده از ظرفیت انجمن اولیا و مربیان و مرکز آموزش نیروی انسانی.

۳- توسعه مراکز خدمات مشاوره ای جهت شناسایی و اصلاح به موقع اختلالات روانی و رفتاری دانش آموزان و ارائه خدمات مشاوره‌های - تربیتی به آنان.

۴- رصد و پایش مستمر وضعیت آسیب های اجتماعی و خانوادگی جهت شناسایی دانش آموزان در معرض خشونت و هدایت آنان به مراکز موضوع بند (۳) این ماده و رصد مستمر اثربخشی مداخلات.

۵- ارائه خدمات مشاوره ای مستمر به خانواده‌های دانش آموزان آسیب پذیر و آسیب‌رسان به ویژه در حاشیه شهرها و مناطق کمتر توسعه یافته.

۶- توسعه تعاملات بین بخشی و بهره گیری از ظرفیت های مشاوره‌های و درمانی موجود در سایر دستگاه ها جهت مداخله مؤثر و پیشگیری از رفتارهای پرخطر و پرخاشگرایانه دانش‌آموزان.

۷- پذیرش دانش آموزان دختر بی سرپرست یا بدسرپرست موضوع این قانون در مراکز شبانه روزی تحصیلی، پس از تأیید مددکار اجتماعی و با معرفی سازمان بهزیستی کشور.

۸- تهیه دستورالعملها و اتخاذ تدابیر لازم جهت پیشگیری از وقوع خشونت علیه دانش‌آموزان دختر در مراکز آموزشی.

۹- توجه ویژه به تربیت دینی و اخلاقی دانش‌آموزان و شکل دهی مناسب به هویت رفتاری آنان.

۱۰- رصد وضعیت دختران بازمانده از تحصیل یا ترک تحصیل کرده و اتخاذ تدابیر لازم برای ادامه و جبران تحصیل آنان با همکاری سایر دستگاههای مربوط.

ماده ۱۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- طراحی و اجرای برنامه‌های تحقیقاتی کلان و چند رشته‌ای جهت ارتقای دانش و خدمات اجتماعی برای حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت.

۲- تدوین برنامه ها و سرفصلهای دروس آموزشی مرتبط با موضوع این قانون در مقاطع مختلف آموزش عالی.

۳- اتخاذ تدابیر و تهیه دستورالعمل ها و اصلاح ساختارهای لازم جهت حفظ کرامت و حمایت از زنان در مراکز آموزش عالی و محیط های خوابگاهی.

۴- توانمندسازی دختران و پسران دانشجو برای امر ازدواج و کسب مهارت های لازم برای انتخاب همسر از طریق پیش بینی سرفصل های دروس مرتبط و برگزاری کارگاه های آموزشی و برنامه های مشاوره با همکاری تشکل های دانشجویی.

۵- توسعه مراکز خدمات مشاوره ای جهت شناسایی و اصلاح به موقع اختلالات روانی و رفتاری دانشجویان و ارائه خدمات مشاوره های - تربیتی به آنان و عنداللزوم معرفی آنان به مراکز مربوط جهت درمان و همچنین رصد اثربخشی مداخلات.

ماده ۱۳- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- حمایت از تهیه، چاپ، نشر و توزیع آثار و محصولات علمی، فرهنگی و هنری اعم از مکتوب، دیداری و شنیداری.

۲- تسهیل در صدور مجوز برای تمامی آثار و محصولات علمی، فرهنگی و هنری ترویج کننده اهداف این قانون و جلوگیری از ساخت یا انتشار آثار و محصولات معارض با آنها.

۳- طراحی و اجرای برنامه های آموزشی و فرهنگی لازم به منظور ارتقای سطح فرهنگ عمومی در خصوص پرهیز از خشونت و حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت.

ماده ۱۴- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تهیه و پخش برنامه های رسانه ای در زمینه افزایش حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت و ترویج الگوهای شایسته رفتار با آنان در خانواده و جامعه.

۲- فراهم نمودن زمینه برای دیگر دستگاه های اجرایی و نهادهای غیردولتی فعال در امور زنان جهت انتشار برنامه ها و مطالب مربوط به اهداف این قانون و انتشار و پخش رایگان آن پس از تصویب کارگروه ملی.

۳- تولید و پخش برنامه ها و مطالب مربوط به اهداف این قانون و خودداری از انتشار و پخش برنامه ها و مطالب ترویج کننده خشونت علیه زنان.

۴- آموزش مهارت های اجتماعی و رفتاری (ارتباطی) به شاغلین جهت افزایش امنیت زنان در محیط کار.

تبصره - سازمان مذکور مکلف است بخشی از منابع عمومی و کمک های مردمی را برای تأمین اعتبارات موردنیاز اجرای برنامه های یادشده اختصاص دهد.

ماده ۱۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تقویت و گسترش واحدها و مراکز تخصصی بهداشتی، درمانی، مشاوره ای و روانپزشکی برای زنان و تربیت و تأمین نیروهای متخصص در این زمینه.

۲- تهیه برنامه ها و متون آموزشی جهت تقویت دانش و مهارت ارایه دهندگان خدمات بهداشتی، درمانی، مددکاری اجتماعی، مشاوره ای و روانپزشکی در مواجهه با زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت.

۳- تهیه دستورالعمل های رفتاری برای پزشکان، کارکنان مراکز درمانی و ارایه دهندگان خدمات بهداشتی و درمانی به زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت.

۴- پذیرش و درمان فوری زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت، توسط مراکز درمانی و مستندسازی آسیب های وارد شده به آنان.

۵- انجام اقدامات حمایتی اولیه و معرفی زن خشونت دیده یا در معرض خشونت به مراکز اورژانس اجتماعی و دیگر مراکز حمایتی با رضایت وی، از سوی مراکز درمانی.

۶- ارایه رونوشت مدارک و مستندات به زن خشونت دیده یا در معرض خشونت در صورت تقاضای وی و به صورت رایگان، از سوی مراکز درمانی.

۷- ایجاد سامانه ثبت مستندات و اطلاعات کلیه آثار جسمی و روانی ناشی از خشونت جهت تهیه آمار و ارایه به مراکز قضایی و سایر مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و اجرایی، در صورت درخواست و با رعایت اصل محرمانگی.

تبصره - زنان موضوع بند (۴) این ماده، در صورت عدم تمکن مالی به تشخیص واحد مددکاری،

از پرداخت هزینه های مستقیم درمانی ناشی از خشونت معاف بوده و اینگونه هزینه ها از محل صندوق حمایت از زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت، موضوع بند (۲) ماده (۸) این قانون پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تهیه شاخصها و دستورالعملهای حفاظتی و فنی کار زنان به منظور افزایش امنیت و ایمنی آنان در محیط کار با همکاری دیگر نهادهای مرتبط؛

۲- حمایت از ایجاد و گسترش تشکلهای کارگری با رویکرد احقاق حقوق کارگران و تأمین امنیت و بازدارندگی از خشونت علیه آنان.

۳- آموزش مهارتهای اجتماعی و رفتاری (ارتباطی) به مدیران و زنان شاغل جهت افزایش امنیت آنان در محیط کار.

۴- ارایه آموزشهای فنی و حرفهای برای زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت فاقد تمکن مالی با معرفی سازمان بهزیستی کشور به طور رایگان.

۵- توانمندسازی اقتصادی زنان فاقد تمکن مالی با اولویت زنان زندانی یا دختران بدون سرپرست یا زنان خودسرپرست یا بدسرپرست از جمله اعطای تسهیلات کم بهره و حرفه آموزی در جهت ایجاد اشتغال برای آنان، در راستای باز اجتماعی کردن و پیشگیری از سوء استفاده‌های احتمالی از آنان با همکاری سایر دستگاهها و نهادهای مرتبط.

ماده ۱۷- سازمان بهزیستی کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی، پذیرش، اسکان موقت، ارائه خدمات مددکاری، توانمندسازی فردی و اجتماعی زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت و در صورت لزوم، فرزندان آنان.

۲- مداخله فردی و اتخاذ تدابیر پیشگیرانه و حمایتی نسبت به زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت به درخواست آنان.

۳- طرح هرگونه شکایت یا دعوای حقوقی و کیفری برای زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت

تحت پوشش سازمان با استفاده از نمایندگان حقوقی سازمان و در مورد سایر زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت فاقد تمکن مالی با معرفی به اداره معاضدت کانون‌های وکلای دادگستری مربوط.

۴- ایجاد، گسترش و تقویت سامانه های مخابراتی و رایانه ای با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، به منظور دریافت فوری گزارش‌ها و اطلاع رسانی مناسب در خصوص این سامانه ها.

۵- همکاری با تشکل های مردم نهادی که فعالیت آنها مرتبط با مفاد این ماده می باشد.

۶- توسعه و تقویت مراکز مشاوره و روانشناسی و مراکز فوریت های اجتماعی و صدور مجوز تأسیس و فعالیت مراکز اسکان موقت و درمانگاه های مددکاری اجتماعی به نهادهای غیردولتی و نظارت و بازرسی بر آنها، با اولویت موضوع زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت، وفق مقررات مربوط.

تبصره ۱- چگونگی پذیرش، ترخیص، تعیین شرایط و نحوه برخورداری از خدمات حمایتی، توانمندسازی، نحوه مدیریت و شرایط خدمت نیروی انسانی، دستورالعمل رفتاری نحوه ارائه خدمات حمایتی به مشمولین این قانون، تأسیس مراکز و درمانگاه‌ها و نحوه نظارت بر عملکرد آنها و ترتیبات اجرایی سایر وظایف مقرر در این ماده، به موجب آیین‌نامه ای خواهد بود که ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط سازمان بهزیستی کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران میرسد.

تبصره ۲- گزارش آن دسته از مأموران و کارکنان سازمان بهزیستی کشور که به موجب حکم رییس این سازمان برای اجرای وظایف مندرج در این ماده انتخاب شده و آموزش‌های لازم را دیده‌اند، در خصوص وقوع خشونت، در حکم گزارش ضابطان دادگستری است. مراجع قضایی و انتظامی مکلفند در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط اقدامات لازم را انجام دهند.

تبصره ۳- در مناطق فاقد مراکز مشاوره و روانشناسی و مراکز فوریت‌های اجتماعی و درمانگاه های مددکاری، ارائه خدمات مذکور به زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت توسط افراد صاحب‌نظر، متخصص و آموزش دیده با تأیید سازمان بهزیستی کشور بلامانع است.

ماده ۱۸- وزارت راه و شهرسازی در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- اولویت بخشی به نیازها و تأمین امنیت اجتماعی زنان در هرگونه سیاستگذاری، تصمیم گیری و برنامه‌ریزی برای عرصه های عمومی، از طریق تهیه طرح های توسعه شهری از مقیاس شهر تا محله، ارتقای کیفیت فضاهای عمومی و دسترسی های شهری، احیای به سازی و نوسازی محله ها به ویژه در محدوده های ناکارآمد

و آسیب پذیر شهری، کلیه شبکه های حمل و نقل و پایانه های مسافری ریلی، هوایی، دریایی، ایستگاه ها و استراحت گاه های بین راهی با همکاری دستگاه های مربوط.

۲- توجه به نیازهای زنان در طراحی محیطی و تدوین ضوابط و دستورالعمل های لازم برای جلوگیری از طراحی و ایجاد فضاهای عمومی جرم خیز در شهر مانند پایانه های مسافری و مجموعه های چند عملکردی، در چارچوب وظایف و اختیارات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.

۳- تأکید و توجه به شرایط و نیازهای زنان در برنامه ها، تصمیمات و مصوبات ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار و ستادهای استان و شهرستان در رابطه با بافت های ناکارآمد شهری در قالب رویکردهای پیشگیرانه شامل:

الف- تأکید بر توانمندسازی زنان در برنامه های توسعه محلات و محدوده های ناکارآمد شهری؛

ب- تأکید و توجه به مشکلات و آسیب های اجتماعی زنان در تدوین و تهیه اسناد بازآفرینی شهر و محله؛

پ- تخصیص زمین برای ایجاد خانه های امن.

ماده ۱۹- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است با همکاری وزارتخانه های

علوم، تحقیقات و فناوری و تعاون، کار و رفاه اجتماعی نسبت به تهیه و تدوین محتوای آموزشی و برگزاری کارگاه های آموزشی مربوط برای کسب مهارت جهت ایجاد تعادل بین کار زنان با خانواده اقدام نماید.

ماده ۲۰- شهرداری ها در راستای تحقق اهداف این قانون مکلفند با همکاری شورای شهر و دستگاه های ذی ربط اقدامات زیر را انجام دهند:

۱- تخصیص زمین با همکاری سازمان ملی زمین و مسکن و کمک به تجهیز فضای فیزیکی و امکانات مناسب جهت ایجاد و گسترش مراکز فوریت های اجتماعی، مراکز اسکان موقت و درمانگاه ها و مؤسسات مددکاری اجتماعی.

۲- ارتقای آگاهی شهروندان و آموزش مهارت های زندگی و اطلاع رسانی در خصوص مراکز حمایتی

به منظور حفظ کرامت و افزایش امنیت زنان از طریق برگزاری کارگاه های آموزشی، تبلیغات محیطی و استفاده از امکانات موجود.

۳- توجه به نیازهای زنان در طراحی محیطی و مدیریت منابع شهری با استفاده از متخصصان

جرم‌شناسی و مطالعات شهری از جمله شناسایی، بهسازی فضاهای بی دفاع شهری، نقاط کور و ناامن به منظور کاهش جرایم و ایجاد احساس امنیت در شهروندان بویژه زنان.

۴- ایجاد و توسعه بوستان‌ها، مراکز تفریحی و ورزشی مخصوص زنان در محیط‌های شهری.

۵- اختصاص فضاهای مناسب برای مادران و کودکان در فضاهای عمومی شهر.

۶- کمک به تهیه و تجهیز اماکن و فضاهای مناسب از قبیل گرمخانه، خانه‌های امن و خانه‌های سلامت دختران، برای اسکان و تغذیه زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت.

ماده ۲۱- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است طبق مقررات اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- ایجاد واحد ویژه تأمین امنیت زنان در کلانتری‌ها ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون.

۲- در صورت ضرورت، اختصاص کلانتری‌های ویژه به تعداد لازم در مراکز استانها و یا شهرستانها با به کارگیری پلیس زن و دیگر نیروهای آموزش‌دیده به منظور حسن انجام وظایف ضابطان در فرآیند پذیرش و رسیدگی به موارد موضوع این قانون.

۳- تأمین و تربیت نیروهای متخصص با اولویت زن و تهیه دستورالعمل‌های رفتاری و متون آموزشی و تقویت دانش و مهارت.

۴- مراقبت و انجام اقدامات حمایتی اولیه و معرفی زنان خشونت‌دیده یا در معرض خشونت حسب مورد به مراجع قضایی، مراکز حقوقی، حمایتی، بهداشتی و درمانی و اعزام آنان در صورت ضرورت به مراکز نگهداری موضوع این قانون.

۵- شناسایی کانون‌های عمومی آسیب‌زا و پرخطر در حوزه خشونت علیه زنان و اتخاذ تدابیر لازم برای امکان مداخله فوری در موارد مواجهه با خشونت علیه زنان.

۶- همکاری با مراکز حمایتی به ویژه فوریت‌های اجتماعی و مراکز اسکان موقت و تشکیل‌های مردم‌نهاد.

۷- حساس‌سازی نیروهای تحت امر نسبت به ابعاد عمومی و تخصصی پدیده خشونت علیه زنان و برگزاری دوره‌های آموزشی نحوه مستندسازی و تأمین ادله اثباتی آن.

تبصره ۱- اختصاص کلانتری‌های ویژه، مانع انجام وظیفه واحدهای ویژه موضوع بند (۱) این ماده نخواهد بود.

تبصره ۲- رایه خدمات به زنان موضوع این قانون در مناطقی که پلیس زن حضور دارند، توسط ایشان انجام شود.

ماده ۲۲- سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- افزایش ایمنی زنان در زندانها، مراکز حرفه آموزی و اشتغال و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی از طریق پیشگیری از بروز خشونت نسبت به آنان.

۲- برگزاری دوره های آموزشی ویژه کارکنان زندانها و مراکز اقدامات تأمینی و تربیتی.

۳- تقویت و گسترش خدمات مشاوره و مددکاری در ارتباط با زنان زندانی.

۴- آموزش مهارت‌های زندگی و مهارت‌های شغلی و تاب آوری اجتماعی در طول مدت حبس برای زنان زندانی.

۵- تقویت مراکز مراقبت پس از خروج، به منظور بهبود رایه خدمات اجتماعی و روند بازپذیری زنان مددجو.

۶- برقراری تسهیلات ویژه برای نگهداری فرزندان زنان زندانی تا سن هفت سالگی، از جمله تأسیس مهدکودک شبانه روزی خارج از بندها و در مجاورت زندان مطابق مقررات.

۷- همکاری با تشکلهای مردم نهاد حامی زندانیان در سطوح استانی با اولویت حمایت از خانواده مادران زندانی و زنان زندانی سرپرست خانوار.

۸- اتخاذ تدابیر لازم جهت استفاده حداکثری از ظرفیت های قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲-

در رابطه با نظام نیمه آزادی، آزادی مشروط و بهره‌گیری از سامانه های الکترونیکی به منظور کاهش

جمعیت کیفری زنان زندانی.

ماده ۲۳- سازمان پزشکی قانونی کشور در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف است اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- برگزاری دوره های آموزشی برای تربیت نیروی متخصص و حساس سازی آنان نسبت به ابعاد عمومی و تخصصی پدیده خشونت علیه زنان و نحوه مستندسازی و تأمین ادله اثباتی آن.

۲- اتخاذ تدابیر لازم به منظور کاهش تشریفات اداری، تسریع در انجام معاینات و هر اقدام مناسب دیگر به منظور جلوگیری از محو آثار جرم.

۳- تأمین فضای اختصاصی معاینات؛

۴- تهیه دستورالعمل رفتاری کارکنان در مواجهه با موارد خشونت دیدگی زنان.

۵- ارایه خدمات رایگان به زنان خشونت دیده نیازمند.

۶- ایجاد واحد کشیک یا در نظر گرفتن تمهیداتی برای انجام خدمات در خصوص زنان خشونت دیده خارج از وقت اداری.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان یادشده و تأیید رییس قوه قضاییه به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۲۴- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در راستای تحقق اهداف این قانون با مشارکت وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان و دیگر نهادهای مسئول نسبت به مشروط کردن ثبت ازدواج به گذراندن دوره های توانمندسازی جوانان در آستانه ازدواج اقدام کند.

ماده ۲۵- قانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه در راستای تحقق اهداف این قانون مکلف به انجام اقدامات زیر می باشند:

۱- معرفی وکیل معاضدتی در موارد اعلام نیاز از سوی مراجع قضایی یا درخواست سازمان بهزیستی کشور در پرونده های موضوع این قانون و تسهیل و تسریع در ارایه خدمات معاضدتی.

۲- معرفی مشاور خانواده در موارد اعلام نیاز از سوی مراجع قضایی در پرونده های موضوع این قانون و تسهیل و تسریع در ارایه خدمات.

۳- برگزاری دوره های آموزشی برای وکلا و کارآموزان وکالت و مشاوران خانواده در خصوص موضوع این قانون.

۴- ایجاد دفاتر معاضدت حقوقی جهت ارائه خدمات مشاوره‌ای به زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت.

تبصره ۱- در اجرای این ماده، وکلای داوطلب در صورت دارا بودن شرایط مقرر در این قانون در اولویت قرار دارند.

تبصره ۲- در مناطقی که وکیل و مشاور زن داوطلب حضور دارد، ارائه خدمات به زنان خشونت دیده یا در معرض خشونت توسط آنان در اولویت است، مگر اینکه زن خشونت دیده یا در معرض خشونت با آن مخالفت نماید.

ماده ۲۶- کلیه دستگاه‌های اجرایی و نهادهای مذکور در این قانون مکلفند گزارش عملکرد سالانه خود را تا اردیبهشت ماه سال بعد به کارگروه ملی ارائه نمایند. در صورت عدم ارائه گزارش یا ارائه گزارش خلاف واقع و غیرمستند به تشخیص کارگروه ملی، به عنوان تخلف اداری محسوب شده و حسب مورد بر اساس رأی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، مراجع مشابه یا مراجع انتظامی، انضباطی مربوط، با توجه به اهمیت موضوع به یکی از مجازات‌های اداری مقرر در بندهای (ج) تا (ی) ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری - مصوب ۱۳۷۲- یا مجازات متناسب مطابق قوانین مربوط محکوم می‌شوند.

تبصره - دستگاه‌های مذکور مکلفند گزارش ادواری و سالانه از روند اجرای این قانون را در سامانه جامع اطلاعاتی موضوع بند (۸) ماده (۴) این قانون، ثبت نمایند.

ماده ۲۷- دستگاه‌های اجرایی و نهادهایی که به موجب این قانون برای آنها وظایفی پیش‌بینی گردیده است، اعتبارات موردنیاز خود را برای پیش‌بینی در بودجه سالانه مربوط به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه می‌کنند.

فصل چهارم - جرایم و مجازات‌ها

ماده ۲۸- هر کس به اعتبار جنسیت یا موقعیت آسیب‌پذیر یا نوع رابطه، مرتکب یکی از جرایم مقرر در این قانون علیه زنی شود، به شرح مواد مندرج در این فصل مجازات می‌گردد و چنانچه با همین وصف مرتکب هر یک از جرایم موضوع مواد (۵۹۷)، (۶۰۸)، (۶۱۲)، (۶۱۴)، (۶۱۹)، (۶۲۲)، (۶۲۳)، (۶۳۹)، (۶۶۹)، (۶۹۷)، (۷۰۰) و (۷۱۳) قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات‌های بازدارنده) - مصوب ۱۳۷۵- با اصلاحات بعدی، مواد (۷۴۳) و (۷۴۵) قانون مذکور (از فصل جرایم رایانه‌ای)، مواد (۱۲۶)، (۱۲۷) و (۵۶۷) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی - و مواد (۲) و (۳) قانون قاچاق انسان - مصوب ۱۳۸۳- شود، به حداکثر مجازات قانونی همان جرم محکوم می‌شود.

ماده ۲۹- اعمال مجازات های موضوع این قانون، مانع اجرای مجازات های حدود، قصاص و دیات نخواهد بود و در صورتی که در سایر قوانین برای مرتکب مجازات شدیدتری مقرر شده باشد، مرتکب به همان مجازات محکوم می شود.

ماده ۳۰- هرگاه زوج علیرغم علم به وجود بیماری خود و قابلیت سرایت آن، اقدام به رابطه جنسی با همسر خود نماید و منجر به فوت زوجه گردد، در صورتی که مشمول تعریف جنایت عمدی گردد به قصاص و در غیر این صورت، به شرح زیر مجازات میشود:

۱- چنانچه بیماری ناشی از رابطه جنسی منتهی به قتل غیرعمدی زن شود، علاوه بر دیه به حبس درجه پنج.

۲- چنانچه رابطه جنسی منجر به انتقال بیماری به زن و یا تشدید بیماری او گردد، به یکی از مجازات های درجه شش.

تبصره ۱- در صورتی که هر یک از رفتارهای فوق از سوی فردی ارتکاب یابد که علقه زوجیت با بزهدیده نداشته باشد، مجازات مرتکب حسب مورد یک درجه تشدید می شود.

تبصره ۲- در مواردی که بیماری مسری، مهلک یا دربردارنده خطر جانی برای همسر باشد، پزشکی که از این امر اطلاع می یابد مکلف است ضمن هشدار به بیمار، دائر بر امکان سرایت بیماری به همسر وی، به نحو مقتضی و در صورت امکان، شخصاً مراتب را به همسر بیمار و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اطلاع دهد.

ماده ۳۱- هر کس با تهدید، تحریک، تشویق، تسهیل یا آموزش یا با ایجاد موقعیت غیرقانونی موجب شود زنی به خود آسیب جسمی وارد کند، حسب مورد به مجازات های زیر محکوم می شود:

۱- چنانچه مرتکب با علم به موضوع و قصد رفتار و نتیجه یا علم به نتیجه و با سوء استفاده از وضعیت آسیب پذیری زن مرتکب اقدامات مزبور شود، در صورتی که منجر به فوت وی شود به حبس درجه پنج و در مورد دیگر آسیب ها به یکی از مجازات های درجه شش.

۲- چنانچه مرتکب علم به موضوع و قصد رفتار را داشته ولی قصد نتیجه یا علم به آن را نداشته باشد،

در مورد فوت زن به حبس درجه شش و در مورد دیگر آسیب ها به یکی از مجازات های درجه هفت.

ماده ۳۲- اجتماع و تبانی دو یا چند نفر برای ارتکاب جرم قتل یا آدم ربایی یا تجاوز به عنف به یک زن، موجب تشدید مجازات از میانگین حداقل و حداکثر مجازات قانونی تا حداکثر آن خواهد بود.

ماده ۳۳- در قذف نسبت به زن علاوه بر حد قذف، مرتکب به محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش متناسب محکوم می‌شود.

ماده ۳۴- هرگاه مردی بر خلاف تمایل زنی با ارسال پیام‌ها یا تصاویر نامتعارف به وسیله سامانه های مخابراتی، فضای مجازی یا هر وسیله دیگری موجب آزار روحی یا روانی وی شود به جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌شود و در صورتی که پیام‌ها و تصاویر ارسالی مستهجن باشد، به جزای نقدی درجه شش و در صورت تکرار به جزای نقدی درجه پنج محکوم می‌شود.

ماده ۳۵- هرگاه کسی زنی را به ارتکاب جرمی که مستوجب حد است، اکراه نماید یا دیگری را به ارتکاب جرم حدی علیه زنی اکراه کند و جرم منظور واقع شود، در صورتی که مجازات قانونی آن جرم سلب حیات باشد، اکراه کننده به حبس درجه سه و در غیر این صورت به حبس درجه شش محکوم می‌شود.

ماده ۳۶- هرگاه کسی به عنف یا اکراه با زنی رابطه نامشروع مادون زنا برقرار کند، به شلاق تعزیری تا (۹۹) ضربه و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش محکوم می‌شود.

ماده ۳۷- هرگونه درخواست یا پیشنهاد برقراری رابطه نامشروع با زن جرم محسوب می‌شود و مرتکب به یکی از مجازاتهای تعزیری درجه شش محکوم می‌شود.

تبصره - چنانچه درخواست یا پیشنهاد مذکور از سوی کارکنان دستگاه های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- یا قانون کار و با توجه به موقعیت شغلی در محیط کار، خواه در محیطهای دولتی یا حاکمیتی و خواه در محیط های عمومی غیردولتی یا خصوصی انجام شود، مرتکب حسب مورد به انفصال از خدمات دولتی و عمومی یا محرومیت از آن شغل برای مدت شش ماه تا دو سال محکوم می‌شود.

ماده ۳۸- هرگاه زوج بدون عذر موجه زندگی مشترک را به صورت غیرمتعارف ترک کند یا همسر خود را از منزل مشترک اخراج کند یا از ورود وی به منزل جلوگیری نماید، به حبس یا جزای نقدی درجه هفت محکوم می‌گردد.

ماده ۳۹- هر گاه مردی با علم به اینکه زنی در علقه زوجیت دیگری است با وعده ازدواج به وی پیشنهاد طلاق دهد، به حبس درجه هشت و چنانچه منتهی به طلاق گردد، به حبس درجه هفت محکوم می‌شود.

ماده ۴۰- سوءاستفاده از حقوق ناشی از ولایت، قیمومت، وصایت و سرپرستی از طریق وادار کردن زن به ازدواج یا طلاق بدون رضایت وی به هر دلیل از جمله حل و فصل اختلافات مانند ازدواج مبادله‌ای، ازدواج

ناشی از خون بس یا اختلافات خانوادگی، ممنوع است و مرتکب به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه شش محکوم می شود.

تبصره - چنانچه ولی، قیم، وصی و سرپرست از طریق فرد دیگر یا هر شخصی بدون رابطه ولایت، قیمومت، وصایت یا سرپرستی مرتکب جرم موضوع این ماده شود، به مجازات فوق محکوم می شود.

ماده ۴۱- هر کس با اجبار، اکراه، تهدید، فریب، اغفال، تحریک، سوء استفاده از قدرت و تشویق موجب فرار زن از خانه شود، به یکی از مجازات‌های درجه هفت محکوم می‌گردد. در مواردی که محیط خانه موجب خطرات جنسی، جسمی و روانی بوده و تلاش برای خروج زن از خانه به منظور حفاظت از زن در برابر این خطرات باشد، مشمول حکم این ماده نیست.

ماده ۴۲- الزام همسر به تمکین نامشروع جرم است و مرتکب به یکی از مجازات‌های درجه هفت محکوم می شود.

ماده ۴۳- هرگاه ضابط یا مقام قضایی یا سایر مسئولان از زنی که به عنوان متهم یا شاکی یا مطلع یا هر عنوان دیگری، احضار و جلب یا دعوت شده یا به آنان مراجعه کرده است، سوالات یا تحقیقاتی غیرمرتبط با موضوع بکند که منافی حریم خصوصی وی باشد، حسب مورد مشمول مجازات مقرر در مواد (۶۳) و (۱۹۶) قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی و بند (د) ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری و در دستگاه‌های دارای مقررات خاص مشمول حکم مشابه می شود.

ماده ۴۴- چنانچه هر یک از جرایم موضوع این فصل مقرون به هر یک از شرایط زیر باشد، حسب مورد مرتکب به بیش از میانگین حداقل و حداکثر مجازات مقرر قانونی و تا حداکثر آن محکوم می شود:

۱- جرم به صورت سازمان یافته ارتکاب یابد.

۲- مرتکبان دو نفر یا بیشتر باشند.

۳- با استفاده از سلاح گرم یا سرد، مهمات، سم یا اقلام و مواد تحت کنترل موضوع ماده (۳)

قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان سلاح و مهمات غیرمجاز - مصوب ۱۳۹۰- صورت گیرد.

۴- نسبت به زنان آسیب پذیر همانند زنان زیر (۱۸) سال، باردار، شیرده، بیمار، سالمند، کم توان ذهنی یا جسمی، حسی و روانی، بی خانمان و آواره ارتکاب یابد.

۵- ارتکاب جرم همراه با تهیه عکس یا ضبط فیلم یا صدا باشد.

۶- جرم توسط کارکنان دستگاه‌های اجرایی ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

- مصوب ۱۳۹۵- و همچنین اعضای تشکل‌های مردم نهاد که موضوع اساسنامه آنها در راستای اهداف این قانون می باشد، ارتکاب یابد؛ مشروط بر آن که در راستای وظایف شغلی آنها باشد.

تبصره - اگر ارتکاب جرم با ربودن بزه دیده همراه باشد، مرتکب به مجازات هر دو جرم محکوم می شود.

ماده ۴۵- در تمام جرایم موضوع این قانون که مستلزم پرداخت دیه می باشد، مرتکب علاوه بر پرداخت دیه وفق مقررات و جبران خسارت‌های مقرر در ماده (۱۴) قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲-، ملزم به پرداخت هزینه‌های درمان بزه‌دیده می باشد. در صورتی که مرتکب با تشخیص قاضی رسیدگی کننده متمکن از پرداخت هزینه‌های درمان نباشد، هزینه‌های مربوط از محل صندوق تأمین خسارت‌های بدنی پرداخت می شود.

ماده ۴۶- در جرایم تعزیری درجه شش، هفت و هشت موضوع این قانون در صورتی که مرتکب پدر، مادر یا شوهر زن باشد دادگاه می تواند با لحاظ شرایط فردی و خانوادگی مجرم و بزه دیده، در مرتبه اول مرتکب را به جای مجازات های فوق به یکی از مجازات های تکمیلی متناسب محکوم کند.

ماده ۴۷- جرایم موضوع مواد (۳۱)، (۳۲)، (۳۴)، (۳۹)، (۴۱)، (۴۳) و (۵۲) این قانون قابل گذشت می باشد.

فصل پنجم - آیین دادرسی

ماده ۴۸- کلیه مراجع قضایی و انتظامی واجد صلاحیت در صورت مراجعه زنان برای شکایت از جرایم موضوع این قانون مکلفند فوراً و خارج از نوبت پرونده تشکیل داده و تحقیق و رسیدگی را آغاز نمایند. چنانچه متهم از اعضای خانواده زن باشد، در صورت رضایت زن، ابتدا پرونده با رعایت قوانین و مقررات مربوط برای صلح و سازش به شورای حل اختلاف محل ارسال می گردد و در صورتی که شورا با برگزاری حداقل دو جلسه ظرف سه ماه موفق به ایجاد صلح و سازش بین طرفین نشود، گزارش اقدامات و نتیجه جهت طی مراحل قضایی به آن مرجع ارسال می گردد.

ماده ۴۹- در صورتی که مجرم قادر به پرداخت دیه بزه دیده نباشد دولت مکلف است پس از صدور حکم اعسار مجرم از سوی مرجع قضایی، آن را از محل صندوق حمایت از زنان خشونت دیده یا در معرض

خسونت پرداخت نماید. هزینه های فوق در ردیف مستقلی در بودجه سالانه وزارت دادگستری دیده خواهد شد.

تبصره - صندوق یادشده مکلف است در هر موردی که دیه را پرداخت می نماید، اقدامات لازم را برای دریافت دیه مذکور برابر ضوابط و مقررات قانونی از مجرم مربوط انجام دهد.

ماده ۵۰- زنان زندانی که به علت محکومیت های مالی در جرایم غیر عمد در زندان هستند، در برخورداری از مرخصی و دریافت کمک های مردمی جهت آزادی در اولویت قرار دارند.

ماده ۵۱- هرگاه شخصی زنی را به هر نحو به قتل یا ضرر نفسی یا شرفی یا مالی و یا به افشای سری نسبت به او یا بستگان او تهدید نماید و بیم آن رود که واقعاً مرتکب آن جرم شود یا شخصی که به جهت ارتکاب جرم علیه زنان محکوم شده است، صریحاً نظرش را بر تکرار جرم ابراز کند و همچنین در صورتی که در هر مرحله قبل از صدور حکم قطعی، ظن قوی بر تکرار ضرب و جرح یا آسیب بیشتر نسبت به بزه دیده یا فرزندان او و یا اعمال فشار به بزه دیده برای انصراف از پیگیری شکایت وجود داشته باشد و یا متهم صریحاً بر این امور تأکید نماید، حسب مورد مرجع قضایی بنابه درخواست زن تهدیدشده یا متضرر از جرم و با توجه به نوع و شدت خطر، کیفیت جرم و سوابق و وضعیت آن زن، یک یا چند دستور حفاظتی - حمایتی زیر را صادر و بلافاصله اجرا خواهد کرد:

۱- اخذ تعهد بر عدم ارتکاب جرم مورد اشاره.

۲- منع ورود متهم به اقامتگاه بزه دیده برای مدت حداکثر سه ماه.

۳- منع ورود زوج به محل سکونت مشترک برای مدت حداکثر سه ماه.

۴- منع ورود متهم به محل کار بزه دیده برای مدت حداکثر سه ماه.

۵- تهیه محل سکونت جداگانه برای زوج توسط زوج، متناسب با توان مالی زوج و شوون زوج برای مدت حداکثر سه ماه.

۶- مراجعه متهم جهت مشاوره و معالجات ضروری و ارائه گواهی آن.

۷- معرفی بزه دیده به مراکز نگهداری موضوع این قانون برای مدت معینی که در دستور صراحتاً قید می گردد.

۸- معرفی بزه دیده به سازمان ها و نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در زمینه اقدامات حمایتی.

۹- ایجاد محدودیت در اعمال حقوق مربوط به ملاقات، حضانت، ولایت، قیمومت، وصایت و سرپرستی اطفال و نوجوانان دختر.

۱۰- سپردن طفل و نوجوان دختر به صورت موقت به سازمان بهزیستی کشور یا مراکز مربوط و یا محارم.

۱۱- سپردن تأمین مناسب از نوع کفالت یا وثیقه برای حداکثر دو سال.

۱۲- بازداشت برای حداکثر یک ماه.

تبصره ۱- در موارد فوق، سکونت جداگانه و عدم انجام وظایف مربوط به زوجیت از سوی زن، از مصادیق عدم تمکین و مسقط حق نفقه وی نخواهد بود.

تبصره ۲- معرفی بزه دیده به مراکز نگهداری موضوع این قانون می‌تواند به همراه فرزندان باشد.

تبصره ۳- در صورتی که در فرآیند رسیدگی برای متهم قرار تأمین صادر شده باشد، عدم اجرای هر یک از دستورهای مندرج در بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۶) این ماده از سوی متهم، موجب تشدید قرار تأمین صادرشده خواهد شد و تشدید قرار تأمین موجب انتفای دستور نخواهد شد.

تبصره ۴- در صورتی که مدت مندرج در دستور صادرشده منقضی شود، مرجع قضایی می‌تواند با احراز شرایط مندرج در صدر این ماده مجدداً همان دستور را تمدید یا دستور دیگری جایگزین نماید.

تبصره ۵- مرجع قضایی صادرکننده دستور می‌تواند در صورت تقاضای بزه دیده یا احراز تغییر در وضعیت متهم یا از بین رفتن موجبات صدور دستور، نسبت به بازنگری در دستورهای صادر شده یا لغو آنها اقدام نماید.

تبصره ۶- اعتراض به دستورهای یادشده تابع مقررات اعتراض به قرارهای تأمین کیفری می‌باشد.

تبصره ۷- در مواردی که زن تهدیدشده یا متضرر از جرم نسبت به موضوع گذشت کند، دستورهای قضایی موضوع این ماده لغو می‌شود.

ماده ۵۲- در پرونده های موضوع این قانون، کلیه اطلاعات زن خشونت دیده یا در معرض خشونت از قبیل هویت، نشانی، شماره تلفن و نوع خشونت ارتكابی، محرمانه است و اشخاصی که به نحوی به این اطلاعات دسترسی دارند از جمله مراجع قضایی، انتظامی، مراکز بهداشتی، درمانی، مددکاری، وکلا، مشاوران و شهود

جز در موارد قانونی مجاز به افشای این اطلاعات نیستند و در صورت ارتکاب، به مجازات جرم افشای اسرار شغلی و حرفه ای محکوم خواهند شد.

ماده ۵۳- در رسیدگی به پرونده های موضوع این قانون، حضور افرادی غیر از طرفین پرونده و وکلای آنان و همچنین نمایندگان سازمان های مردم نهاد مربوط با رعایت مفاد ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی آن و نیز افرادی که دادگاه حضور آنان را ضروری بداند یا قانون حضور آنان را پیش بینی کرده است، ممنوع است.

ماده ۵۴- قوه قضاییه مکلف است ظرف دو سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، در هر حوزه قضایی به تعداد کافی شعبه دادرسی و دادگاه کیفری برای رسیدگی تخصصی به پرونده های موضوع این قانون اختصاص دهد.

تبصره ۱- قضات دادرسی و دادگاه های موضوع این قانون از بین قضاتی که دوره آموزشی ویژه و تخصصی مرتبط با موضوع این قانون را گذرانده اند، انتخاب می شوند. نوع و مدت دوره آموزشی به موجب دستورالعملی خواهد بود که ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب رییس قوه قضاییه می رسد.

تبصره ۲- در رسیدگی به جرایم موضوع این قانون که مطابق ترتیبات مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی خواهد بود، حضور یک مشاور قضایی زن الزامی است. در صورت فقدان مشاور قضایی زن، از مشاوران سازمان بهزیستی کشور استفاده می شود.

ماده ۵۵- در صورت عدم تمکن مالی بزه دیده، مرجع قضایی می تواند پس از احراز مراتب وی را از پرداخت هزینه دادرسی، حق الزحمه کارشناسی و دیگر هزینه ها معاف یا پرداخت آنها را به زمان اجرای حکم موکول کند. همچنین در صورت اقتضای ضرورت یا وجود الزام قانونی دایر بر داشتن وکیل، مرجع قضایی حسب مورد رأساً یا به درخواست فرد فاقد تمکن مالی وکیل تسخیری تعیین می کند.

ماده ۵۶- در صورتی که زوج دارای دو بار محکومیت قطعی به جرایم موجب حد، قصاص و جنایات عمدی موجب دیه به هر میزان و مجازات های تعزیری تا درجه شش موضوع این قانون نسبت به زوجه باشد و مجدداً مرتکب هر یک از جرایم مذکور علیه وی شده و منجر به صدور حکم قطعی گردد، از مصادیق عسر و حرج زوجه محسوب می شود.

ماده ۵۷- زنانی که برای خروج از کشور نیاز به اذن همسر دارند، در صورت خودداری غیرموجه وی از اعطای اذن، می توانند ضمن تقدیم دادخواست، مدارک و مستندات خود مبنی بر ضرورت خروج از کشور را

به دادگاه خانواده تسلیم کنند. دادگاه خارج از نوبت نسبت به موضوع رسیدگی کرده و در صورت احراز ضرورت امر، عنداللزوم پس از اخذ تأمین مناسب، اذن خروج از کشور با ذکر مدت و دفعات سفر خواهد داد.

لذا طرح ذیل تقدیم می‌شود:

سید علیرضا آوایی (وزیر دادگستری)

هیأت‌رئیس‌ه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد لایحه حفظ کرامت و حمایت از

زنان در برابر خشونت تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- سابقه تقدیم: ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است

قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در

کمیسیون

صحن

(موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:

با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

با تغییر اساسی

پیش از انقضاء شش ماه

با انقضاء شش ماه

مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس

می باشد

می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

رعایت شده است.

رعایت شده است (با نظر کارشناسی)

رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

طرح تقدیمی دارای یک موضوع است و پیشنهاد آن به مواد متعدد ماده واحده

بیش از یک موضوع عنوان

مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی؛

- طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست های کلی نظام و سند

چشم انداز؛

- طرح تقدیمی با سیاست های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
- دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

- طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
- دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین نامه داخلی مجلس

(ماهوی)؛

الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون

- اساسی شده است.
- نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب

- نمی شود
- می شود
- ندارد.
- دارد.

و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان

تعداد برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

- ۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
- دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح/لایحه تقدیمی از نظر اصل ۷۵ قانون اساسی: لایحه تقدیمی موجب افزایش هزینه های عمومی می گردد و چون محل تامین آن مشخص نشده مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی می باشد.

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با سند چشم انداز: جرم انگاری مواد ۳۰ و ۳۸ لایحه، با بند ۱۴ سیاست های کلی قضایی و بند ۶۴ سیاست های کلی برنامه ششم که بر بازنگری در قوانین جزایی به منظور کاستن از محکومیت به حبس و تبدیل آن به مجازات های دیگر و متناسب سازی مجازات ها با جرایم تاکید دارد، مغایر است.

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: (۱) عنوان لایحه مطول و خلاف اصل ایجاز است. جهت تلخیص عنوان «کرامت بانوان» پیشنهاد می شود.

(۲) دلایل تقدیم لایحه با قید یک فوریت در مقدمه توجیهی بیان نشده است.

(۳) لازم به ذکر است طرحی با عنوان مشابه «صیانت، کرامت و تأمین امنیت بانوان در برابر خشونت» با شماره ثبت ۳۱۱ در کمیسیون مشترک در حال رسیدگی است.

(۴) بیشتر وظایف مقرر در این لایحه کلی، کیفی و فاقد ضوابط اجرایی مشخص است. این چنین تدابیری ماهیت سیاستگذاری دارند و قابلیت اجرایی پیدا نمی کنند. برای نمونه می توان به موارد زیر اشاره کرد: مواد (۵)، (۷)، (۱۰)، بندهای (۳ و ۷) ماده (۱۱)، بند (۲) ماده (۱۴)، بند (۷) ماده (۲۱) و بند (۵) ماده (۲۲).

(۵) در برخی مواد آیین نامه لحاظ شده است مانند تبصره (۱) ماده (۱۷) و ماده (۲۳)، با توجه به اینکه تکالیف این لایحه بسیار کلی است لازم است که برای تعیین جزئیات تمامی مواد، تدوین آیین نامه پیش بینی شود.

(۶) پیشنهاد می شود به جای دسته بندی لایحه براساس دستگاهها، مواد براساس موضوعات حمایتی دسته بندی شوند، تا موازی کاری صورت نگیرد و هماهنگی میان دستگاههای موظف برقرار گردد و وظیفه هر کدام به صراحت مشخص گردد. زیرا در لایحه حاضر بعضاً یک وظیفه را چندین دستگاه باید ارائه کنند مانند ارتقای آگاهی یا ارائه خدمات مشاوره و روانشناسی. (به عنوان مثال بند (۲) ماده (۱۸) و بند (۳) ماده (۲۰) و بند (۵) ماده (۲۱))

(۷) در ماده (۱) باید تعاریف و اختصارات از هم جدا شوند. بند (۵) جزء اختصارات است.

(۸) مناسب است در این ماده، زنان خشونت دیده و زنان در معرض خشونت نیز مورد تعریف واقع شوند.

(۹) اهداف قانون در ماده (۲) ذکر شده است. مطابق اصول نگارش متون قانونی فلسفه، ضرورت و هدف از تقدیم طرح/لایحه باید در مقدمه بیان شود و درج آن در متن مناسب نیست.

۱۰) غلبه جنسیت اعضای مندرج در ماده (۳) مذکور است، مناسب است که با توجه به موضوع کارگروه، حداقل لزوماً اشخاص موضوع بندهای (۲۱) و (۲۲) از میان بانوان انتخاب شوند. همچنین مناسب است قید شود که نمایندگان ناظر از سوی مجلس شورای اسلامی از میان بانوان انتخاب شوند. (تبصره ۱)

۱۱) مناسب است که در تبصره (۲) ماده (۳) درخواست حضور در کارگروه از سوی گروهها و اشخاص فعال میسر باشد.

۱۲) نحوه انتخاب اعضای مذکور در بند (۲۱) در ماده (۳) لایحه مشخص نیست.

۱۳) در تبصره (۳) ماده (۳) عبارت «اعضای متناظر استانی» مبهم است.

۱۴) عبارت «پس از لازم الاجراء شدن این قانون» در تبصره (۳) ماده (۳)، تبصره ماده (۴)، بند (۱) ماده (۲۱) باید حذف شود زیرا وفق قاعده عمومی مندرج در ماده (۲) قانون مدنی آثار قانون پس از لازم الاجرا شدن آن جاری می شود و نیازی به تأکید بر آن نیست.

۱۵) لازم است نحوه عملکرد کارگروه استانی موضوع تبصره (۳) ماده (۳) با جزئیات بیشتری بیان شود.

۱۶) وظایف مندرج در ماده (۴) برای کارگروه بسیار کلی و فاقد ضوابط مشخص اجرایی است. بخصوص بند (۵) که نیاز به بیان جزئیات بیشتری دارد.

۱۷) عبارت «تمامی دستگاههای اجرایی و نهادهای مرتبط» مذکور در مواد (۵) و (۶) مبهم است و بهتر است در قسمت تعاریف مقصود قانونگذار به صراحت مشخص گردد.

۱۸) در بند (۵) ماده (۷۷) به ماده (۶۶) قانون آیین دادرسی کیفری ارجاع شده که این ماده اخص از این بند است لذا به صورت کامل آن را تحت پوشش قرار نمی دهد.

۱۹) برای اجرای بند (۸) ماده (۷)، نیاز به اصلاحات قانونگذاری وجود دارد.

۲۰) تصویب دستورالعمل قوه قضائیه توسط هیأت وزیران خلاف اصل تفکیک قواست. (اصل ۵۷)

۲۱) درخصوص جزء الف) بند (۲) ماده (۸) باید توجه کرد که بحث پرداخت تفاضل دیه در ماده (۴۲۸) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ پیش بینی شده است.

۲۲) مابه التفاوت دیه موضوع ماده (۸) نیز از صندوق تأمین خسارتهای بدنی موضوع ماده (۵۵۱) قانون مجازات اسلامی قابل پرداخت است و نیازی به تکرار این موضوع در این طرح نیست.

۲۳) برای اجرای بند (۳) ماده (۱۰) نیاز به اصلاح آیین نامه تشکلهای مردم نهاد مصوب ۲۵/۷/۱۳۹۵ است.

۲۴) میزان استفاده از منابع عمومی در تبصره ماده (۱۴) باید روشن شود.

۲۵) عبارت «دیگر مراکز حمایتی» مندرج در بند (۵) ماده (۱۵) مبهم است. در همین ماده لازم است که دو تکلیف اضافه گردد: ۱- اعلام به مراجع قضائی از باب جنبه عمومی جرم، ۲- ارائه آگاهی های لازم درخصوص مراجعه به پزشکی قانونی و اعلام شکایت

۲۶) در بند (۵) ماده (۱۶) جهت رفع هرگونه ابهام اصطلاحات «خودسرپرست، بدسرپرست» و «بازاجتماعی کردن» تعریف گردند. همچنین مقصود از عبارت «زنان زندانی» روشن نیست که آیا مقصود کسی است که مدت حبس خود را طی کرده یا در حال گذراندن مدت حبس می باشد.

۲۷) در بند (۳) ماده (۱۷) به استفاده از ظرفیت وکلای معاضدتی یاد شده که با توجه به اینکه این وکلا در زمینه حقوقی کار می کنند، لازم است به ظرفیت وکلای تسخیری نیز توجه شود.

۲۸) بند (۴) ماده (۱۷) موضوع سامانه روشن نیست.

۲۹) در بند (۶) ماده (۱۷) عبارت «وفق مقررات مربوط» مبهم است.

۳۰) در ماده (۱۸) عبارات «مجموعه های چند عملکردی» در بند (۲)، عبارات «خانه های امن» و «محدوده ناکارآمد شهری» در بند (۳) و نیز عبارات «نقاط کور و ناامن»، «فضاهای بی دفاع شهری»، «خانه های سلامت» در بند (۳) ماده (۲۰) مبهم هستند و نیاز به تعریف دارند.

الف- عبارت «در صورت ضرورت» در بند (۴) ماده (۲۱) موجب ایجاد برداشت های متفاوت از قانون و ابهام خواهد شد.

ب- در بند (۸) ماده (۲۲) درخصوص «آزادی مشروط» باید توجه شود که حکم دادگاه در این باره الزام است.

۳۱) در ماده (۲۴) عبارت «دیگر نهادهای مسئول» مبهم است. همچنین در این ماده مناسب است که تکلیف به آگاهی دادن به زنان در خصوص حقوق شان الزامی گردد.

۳۲) در ماده (۲۵) عبارت «مشاور خانواده» در بند (۲) و عبارت «شرایط مقرر در این قانون» در تبصره (۱) مبهم است.

۳۳) در خصوص ماده (۲۸) روشن نیست که جرم مدنظر مقید یا مطلق است.

۳۴) در ماده (۲۸) قاعده کلی یعنی حداکثر مجازات ذکر شده و این قاعده کلی در برخی مواد دیگر نظیر ماده (۳۲) تکرار شده است.

۳۵) قصاص موضوع ماده (۳۰) سالبه به انتفاع موضوع است و اجرای آن از سوی زن غیر ممکن است.

۳۶) مناسب است در بند (۲) ماده (۳۰) نیز به دیه تصریح شود. همچنین تکلیف این ماده، موجب خلأ قانونی درخصوص بزه دیدگان مرد خواهد شد.

۳۷) تبصره ماده (۳۰) مشمول حکم حد زنا می باشد و در نظر گرفتن مجازات تعزیری برای آن فاقد مبنا می باشد.

۳۸) در تبصره (۲) ماده (۳۰) وظیفه وزارت بهداشت و ضمانت اجرای مسئولیت پزشک به روشنی مشخص نیست. همچنین برای عبارت «در صورت امکان» باید ضابطه مشخص و دقیقی مطرح شود.

۳۹) حکم ماده (۳۱)، در ماده (۳۷۹) قانون مجازات اسلامی پیش بینی شده است.

۴۰) در ماده (۳۳) بعد از «محرومیت از حقوق اجتماعی درجه هفت» باید عبارت «موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی» اضافه شود.

۴۱) در ماده (۳۵) مجازات اکراه به قتل برای اکراه کننده حبس درجه سه در نظر گرفته شده است در حالی که در ماده (۳۷۵) قانون مجازات اسلامی مجازات اکراه کننده حبس ابد است.

۴۲) تبصره ماده (۳۷) به گونه‌ای نگاشته شده است که برخی دستگاههای نظیر شورای نگهبان، مجمع تشخیص، مجلس شورای اسلامی و مؤسسات عمومی غیردولتی را شامل نمی‌شود.

۴۳) در ماده (۴۰) اصطلاحاتی از قبیل «ازدواج مبادله‌ای» و «ازدواج ناشی از خون بس» مبهم است و باید تعریفی از آن ارائه شود.

۴۴) در ماده (۴۲) عبارت «تمکین نامشروع» مبهم و فاقد ضابطه است.

۴۵) مناسب است در ماده (۴۸) احتمال خطر قریب‌الوقوع برای بزه دیده از سوی قاضی تشخیص داده شود و در صورتی که برخلاف قرائن و امارات تصمیم‌گیری شود مجازات انتظامی خاصی برای قاضی در نظر گرفته شود.

۴۶) در تبصره ماده (۴۹) عبارت «برابر ضوابط و مقررات قانونی» مبهم است.

۴۷) بند (۱۲) ماده (۵۱) خلاف سیاستهای با بند (۶۴) سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه و بند (۱۴) سیاستهای کلی قضائی مغایر است.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱. در اجرای بند (۱):

- الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.
- ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط
- وجود ندارد
- وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

- لازم است.
- لازم نیست.

تعداد برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

--

ب- سوابق قانونی

--